ÖĞRENCİ
gençlik

Sayı: 2 / Mart 1975

YAŞASIN İLERİCİ GÜÇLERİN BİRLİĞİ !

Bütün Avrupa'da faşizmi protesto ettik!

İNGİLTERE'DE TÜRKİYELİ İLERİCİLER, FAŞİZME KARŞI TEK BİR YUMRUK GİBİYDİ.

AVRUPA BARIŞ ve ÖZGURLUK KOMITESININ ANTI-FAŞIST AFIŞLERINDEN BIRI...

İBÖK'ün Londra'da düzenlediği anti-faşist toplantıya İTÖF üyeleri yığınsal olarak katıldı

Yurdumuzdaki faşist baskı ve saldırıları kınamak ve yurtsever güçlerin mücadelesini desteklemek amacıyla, Avrupa Barış ve Özgürlük Komitesi, 15 Mart'ta bütün Avrupa'da yürüyüş ve toplantılar düzenledi. Londra, Paris, Brüksel, Frankfurt, Münih, Stutgart, Mannheim, Gelsenkirchen ve Batı Berlin'deki eylemlere binlerce işçi ve öğrenci katıldı. Caddeler, salonlar, devrimci marş ve sloganlarla inledi. T.C. Elçilik binalarına siyah çelenkler kondu. Mücadele azmi bilendi, yurtsever güçlerle dayanışma duyguları dile getirildi.

Londra Toplantısı

İngiltere Barış ve Özgürlük Komitesi'ni oluşturan İngiltere Türk Öğrenci Federasyonu (İTÖF), İngiltere Türkiye'li İlericiler Birliği (İTİB), Kıbrıs Türk Demokrasi Derneği (KTDD), İngiltere Kıbrıs Türk Öğrenci Federasyonu (İKTÖF), Türk Güzel Sanatlar Derneği (TGSD), Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası Uluslararası Şubesi ve London Eating Houses Group İşçi Temsilcileri Komitesi, ABÖK'ün 22-23 Şubat günleri Frankfurt'taki toplantısında alınan karar gereğince 15 Mart'ta Londra'da bir kapalı salon toplantısı düzenlediler.

Toplantı öncesinde yoğun bir afişleme ve bildiri dağıtma çalışması yürütüldü. Bütün örgütler bu çalışmalara aktif olarak katıldılar. Conway Hall'deki toplantıya özellikle Londra dışındaki öğrenci arkadaşlarımızın gösterdikleri ilgi, çok sevindirici oldu.

Örgüt temsilcileri, yaptıkları konuşmalarda, faşizmin niteliği, tarihi, Türkiye'deki tırmanışı üzerinde önemle durdular. Baskıları örneklerle açıkladılar, saldırganların arkasındaki güçlerin maskelerini indirdi-

(Arkası 4.de)

DURUM

BİRLİK YOLUNDA İLERİ !

"Öğrenci GENÇLİK" gazetesinin ilk sayısı, umduğumuzdan büyük ilgi gördü. Gerek Türkiye'den, gerekse Avrupa'dan özendirici, kıvandırıcı mektuplar aldık. Gazetenin ulaşabildiği yerlerden çok sevindirici haberler geldi. Biz bu ilgiyi, öğrenci gençliğin doğru devrimci çizgide bir yayın organına duyduğu susamışlığın bir belirtisi olarak değerlendiriyoruz. Gazetemiz bu güvene lâyık olabilmek için elinden geleni yapacak, geçen sayımızda açıkladığımız yayın ilkelerimize titizlikle bağlı kalarak, öğrenci gençliğin ilerici temeller üzerindeki en geniş birliğinin yaratılması uğrunda yürütülen mücadeleye vargücü ile yardımcı olmaya çalışacaktır.

Türkiye'deki gelişmeler, doğal olarak Avrupa'daki öğrenci gençliğimizi çok yakından ilgilendirmektedir. Türkiye gençlik hareketinde son aylarda gözlenen çok olumlu eğilimler de yurt dışındaki öğrencileri aynı ölçüde etkilemektedir. Türkiye'de olduğu gibi, onun ayrılmaz bir parçası olan Avrupa'daki öğrencilerimiz arasında da güçlü bir anti-faşist, anti-emperyalist

(Arkası 4.de) ÖĞRENCİ gençlik

YURTTA AÇIK FAŞİZM TEZGÂHLANIRKEN...

Ecevit, Londra'da Kıbrıs Edebiyatı Yaptı!

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, 20 Mart'ta Londra'ya geldi. Ertesi gün Alexandra Palace'da, çoğunluğunu Kıbrıslı Türk'lerin oluşturduğu 3 bin kişilik bir topluluğa hitabetti.

Ecevit, konuşmasında bol bol "Kıbrıs zaferi"nden söz etti. Kıbrıs'a yapılan askerî müdahaleyi ve Kıbrıs Federe Türk Devleti'nin ilânını haklı göstermeye çalıştı. Daha sonra da "İngiltere gibi gelişmiş bir ülkede başarı kazanmış iş adamlarımız, Kıbrıs Türk Devleti'nin ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmalıdırlar " dedi.

Ecevit'in toplantısına, İngiltere'deki işçi ve öğrenciler de kendi dövizleriyle katıldı. Dövizlerde özellikle "141,142,146'ya Son", "NATO'ya Hayır" ve "Bağımsız Türkiye" sloganları dikkati çekti.

Konuşmasının bir bölümünde Türkiye'nin iç politikasına değinen Ecevit, "Türkiye'de rejim bunalımı yoktur, hükümet bunalımı vardır. Türkiye'de demokrasinin varlığından kimse şüphe edemez " diye kükreyince, salonda bulunan ilericiler, hep bir ağızdan "141-142!" diye tempo tuttular. Ecevit,

(Arkası 4.de)

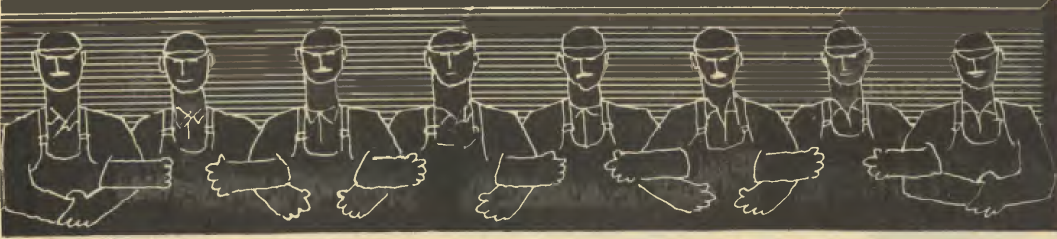
ECEVIT'in Londra'daki kapalı salon toplantısına "141, 142,146'ya Son!", "NATO'ya Hayır!" ve "Bağımsız Türkiye!" dövizleriyle katılan Türkiyeli ilericiler...

İBÖK Temsilcileri, B. Ecevit'in Danışmanı Ülman'la Görüştü

İngiltere Barış ve Özgürlük Komitesi'ni oluşturan örgüt temsilcileri, Londra'da CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in dış politika danışmanı ve İstanbul Milletvekili Prof. Halûk Ülman'la 25 Mart 1975 günü bir görüşme yaptılar.

İBÖK temsilcileri, Avrupa Barış ve Özgürlük Komitesince Frankfurt'ta alınan ve 15 Martta Londra'da yapılan anti-faşist toplantıya katılanlarca da oybirliğiyle onaylanan kararları Ülman'a ilettiler ve Türkiye'de tezgâhlanmak istenen açık faşizme dikkati çektiler. Örgüt temsilcileri,

(Arkası 4.de)

İŞÇİ-ÖĞRENCİ DAYANIŞMASI

ÖĞRENCİ HAREKETİNİN İŞÇİ SINIFINDAN ÇOK ÖĞRENECEKLERİ VAR...

Yazan: SELİM YAVUZ

Ülkemizdeki öğrenci hareketleri eskidir. Kökleri ulusal kurtuluş savaşı yıllarına kadar uzanır. Kurtuluş savaşına katılan, emperyalizme karşı elde silah savaşan gençlerin, öğrencilerin sayısı az değildir.

Daha sonraki dönemlerde de Türkiye'de öğrenci hareketleri genel olarak faşizme ve emperyalizme karşı bir öz taşıdı.

Özellikle 1960'lardan sonra, demokratik ve akademik istemler çevresinde yoğunlaşan öğrenci hareketleri hızla gelişip serpildi. "Demokratik, halka dönük üniversite", "Eğitimde fırsat eşitliği", "Üniversite yönetimine katılma" gibi sloganlarla başlayan eylemler, giderek siyasal bir içerik kazandı. Mücadele içinde öğrenci arkadaşlar, bütün bu hedeflerin halkımızın bağımsızlık ve demokrasi savaşının ayrılmaz bir parçası olduğunu kavradılar. Öğrenci hareketi, bağımsızlıktan, demokratik hak ve özgürlüklerden, halkımızın ulusal çıkarlarından yana savaşçı bir çizgiye oturarak yığınsal devrimci bir nitelik kazandı.

Olumsuz Yanları

Bütün bunlar olumlu gelişmelerdi. Olumsuz yanı da yok değildi. 1960-70 öğrenci hareketleri, başından beri önemli temel bir eksiklik taşıyordu: Bu hareketin işçi sınıfıyla, geniş halk yığınlarıyla örgütsel ve eylemsel bağları zayıftı. Yok denecek kadar azdı. Bu, şu ya da bu gençlik örgütünün, şu ya da bu gurubun değil, bu dönemdeki tüm öğrenci hareketinin genel eksiği idi. İşçi sınıfıyla ve emekçi halkla bağların zayıflığı, öğrenci gençlik içindeki maceracı, anarşist eğilimleri güçlendirdi. Örgütlü, disiplinli, adımlarını işçi sınıfının genel hareketine uyduran doğru kitle çalışması yerine, yığından kopuk küçük burjuva eylemleri, bireysel terörizm, küçük burjuva romantizmi egemen olmaya başladı. Hareket bölündü, zayıfladı. Bu durumuyla öğrenci gençlik, 12 Mart terörüne göğüs geremedi. Örgütleri dağıtıldı. Bazı önderleri asıldı, öldürüldü.

Bilinen bir gerçeği bir kez daha yineliyelim: Emperyalizme ve gericiliğe karşı savaş, sınıf savaşıdır. Emperyalizme ve faşizme karşı savaş, işçisiyle, yoksul ve orta köylüsüyle, ilerici aydını, gençliği, öğrencisi, öğretmeni, yurtsever subayı ile tüm emekçi halkın savaşıdır. Bu savaşta başı çeken ana devrimci güç, işçi sınıfıdır.

Doğru Çizgi

İşçi sınıfı, yaratıcı emeğin, barışın, birliğin, örgütlü, disiplinli hareketin temsilcisidir. Öğrenci hareketinin işçi sınıfından öğreneceği çok şeyler var. İşçi sınıfının ve diğer halk güçlerinin uzun yıllar devrimci savaşlarla yoğurdukları topraktan beslenmeyen bir öğrenci hareketi gelişemez, cüdük kalır. Kalıcı zaferler kazanamaz. Kazandıklarını koruyamaz.

Günümüzde işçi-öğrenci dayanışması, tutarlı biçimde gelişiyor. Bu, faşistlerin kurşunladıkları öğrencilere sahip çıkan işçi sendikalarının yayımladıkları bildirilerde, Kerim Yaman'ın cenazesine katılan onbinlerce işçinin sıkılmış yumruklarında somutlaşıyor. Öğrenci hareketinde son zamanlarda görülen disiplinin, provokasyonlara gelmeyen akıllı, örgütlü tutumun temelinde, işçi-öğrenci bağlarının gelişmesinin çok önemli payı var.

İngiltere'de Durum

İngiltere'de de işçi-öğrenci dayanışmasının somut biçimlerini yaşadık. "Wimpy" grevlerinde, "Feris" ve "Sa adet" dikim fabrikalarındaki grevlerde, işçi-öğrenci dayanışmasının yaratıcı örneklerini verdik. Eylem içinde işçi arkadaşlardan öğrendik. Biz de onların mücadelesine birşeyler katmaya çalıştık. 1 Mayıslarda birlikte yürüdük. Birlikte çeşitli eylemler düzenledik. Bugün İngiltere'deki işçi ve öğrenci örgütleri, tam bir uyum içinde çalışıyorlar. Faşizme ve emperyalizme karşı eylem birliği yapıyorlar.

Bundan böyle de işçi-öğrenci dayanışması, çalışmalarımızın temel taşı olsun.

Unutmayalım, öğrenci hareketi ancak böylesi bir dünya görüşü ve mücadele anlayışı ile halkımıza hizmet edebilir. İşçi-öğrenci dayanışmasının sağlam bir biçimde gelişmesi için mücadele etmek, hepimizin en önde gelen görevlerinden biridir.

OLAYLAR • SORUNLAR • YORUMLAR

TEKNİK ELEMANLAR

Burjuvazi, emekçi halk üzerindeki sömürüsünü sürdürebilmek ve bunalım dönemlerinin bütün yükünü çalışanların sırtına yükleyebilmek için her çareye başvuruyor. Emekçi halkın ekonomik, politik, demokratik mücadelesini saptırmaya çalışıyor. Nasıl ülkemizdeki devrimci mücadelenin karşısına "jeo-politik" (!) durumumuz çıkarılmaya çalışılmışsa, nasıl halkımızın demokratik mücadelesinin bir ürünü olan 1961 Anayasası "Lüks" ilan edilmişse, şimdi de teknik elemanların ekonomik mücadelesinin karşısına "yurt savunması" teraneleri ile çıkılmak istenmektedir.

Kapitalist sömürünün emperyalizmle katmerlendirildiği ülkemizde , teknik elemanların, halkımızın genel ekonomik, demokratik ve anti-emperyalist mücadelesinde yerini almasına engel olunmak için Süleyman Demirel iktidarı, bu kitleyi "memur statüsü"ne almıştı. Böylece "devlet memurları grev yapamaz, toplu sözleşme imzalayamaz" diyebilmenin koşulları yaratılmıştı. Nitekim aynı uygulama, işçiler için de yürürlüğe konulmuş ve devlet dairelerinde çalışan binlerce işçinin grev yapması, toplu sözleşme imzalaması engellenmişti. İşçi sınıfının buna karşı mücadelesi "İşçi-Memur Ayırımı" adı altında en gerici sendikaların bile gündemine alınmak zorunda bırakılmıştı. Teknik elemanlar arasında da uzun yıllar körüklenmiş olan ayrıcalıkların yarattığı yanlış-şartlanmalar nihayet aşılabilmiş ve mücadeleyi "yan ödeme", "katsayı" karışıklığı içerisinde tutmak isteyenlere karşı yegâne çözüm yolu olarak "tüm memurlara ve teknik elemanlara sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarının verilmesi" sloganı ile çıkılmıştır. Böylece burjuvazinin "devlet memuru grev yapamaz" şartlandırması boşa çıkarılmış ve "bütün çalışanlara grev hakkı" sloganı, teknik eleman kitlesince benimsenmiştir.

Teknik elemanlar, grev-toplu sözleşme hakkını elde edinceye kadar yaşam koşullarının güçlüğünü biraz olsun hafifletebilmek için meslek odaları aracılığı ile iktidarlara baskı yapmaktadırlar. Yani ekonomik mücadelelerini şimdilik odaları aracılığı ile sürdürmektedirler. Burjuvazi burada da sorunu saptırma yollarına başvurmaktadır. Bir yandan meslek odalarını kapatma yollarını ararken, öte yandan ücret artışlarını engellemeye çalışmaktadır. Bu yolda başvurduğu son çare, Kıbrıs çıkartması ile

yaratılan durumdur ve Maliye Bakanlığı, teknik elemanların ücret artışı isteklerine şu cümlelerle karşı çıkmıştır:

"5.9.1974 tarihli 7/8672 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre, iş güçlüğü, iş riski ve teminindeki güçlük zammından yararlanan personele ait dağılım cetvellerinin incelenmesinden, malî olanaklarımızın çok sınırlı bulunduğu bir dönemde zamların ölçüsüzce dağıtılmakta olması, yatırıma ayrılacak kaynaklarla memleket savunmasına tahsis edilecek fonların gereksiz yere azalmasına sebep olmaktadır."

Böylece teknik elemanlar şimdi de vicdan muhasebesinde "yurt sevgisi-vatan ihaneti" ikilemi ile başbaşa bırakılmışlardır.

RIZA TÜZÜN

YÖNETMELİK VE BURSLAR

Türkiye'li öğrencilerin yabancı ülkelerdeki öğrenimleriyle ilgili olarak 19 Ağustos 1958'de kabul edilen ve günün gereksinimlerini karşılamaktan uzak bulunan Yönetmelik, yurt dışındaki bütün öğrencilerin olduğu gibi İngiltere'deki arkadaşların da haklı şikâyetlerine yol açmaktadır. Bu yazımızda, söz konusu Yönetmeliğin bazı maddeleri üzerinde durmak istiyoruz.

Yönetmeliğin 11. Maddesinde "meşrû ve zarurî sebepler bulunmadığı halde öğrenimini muntazam yürütmeyenler ile öğrenimini zamanında bitiremeyenlerin dövizleri kesilir " denilmektedir.

Bu "meşrû ve zarurî sebepler" in neler olduğu ve olabileceği açık değildir. Bu nedenler açıkça saptanmalı, karar verirken hakkaniyet ilkesine göre hareket edilmelidir.

Yine 17. Madde, öğrenci müfettişliğine, öğrencileri her zaman "teftiş ve tevdir" yetkisi vermiştir. Bu yetkiler Anayasamızca güvence altına alınan temel hak ve özgürlüklere tamamen aykırıdır. Öğrenci müfettişliğinin yetkileri sadece idari mahiyette olması gerekirken, burada yargı yetkisine benzer bir durum tanınmıştır.

18. Madde ise öğrenci velisi veya garantörünün izni olmadan öğrenim kolunun, planının ve yerinin değiştirilmesini yasaklamaktadır. Oysa sözleşmeler çoğunlukla öğrenciler "taraf" olarak imza atmaktadır. Bu haksız hükmün maddeden çıkarılması ve öğrencilere öğrenim yeri ve planını değiştirebilme hakkının tanınması gerekir.

19. Maddeye göre "Yabancı memleketlerde öğrenim yapacak döviz li özel öğrencilerin aylık ödenek ve her türlü öğrenim giderleri, resmi öğrenciler için her yıl İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktar üzerinden dövize bağlanır." Bir kere öğrencilerin tümünün bu madde kapsamına alınmasına açıklık getirilmelidir. Ayrıca, öğrencilerin bulundukları ülkelerin ekonomik koşullarına uygun bir ayarlama yapılmalıdır. Örneğin 1974 yılında İngiltere'de fiyatlar %18.1 oranında artmıştır. Öğrencilerin sınırlı dövizleri içinde bu artışların nasıl bir yük teşkil ettiğini düşünmek gerekir. Yaşanan kentlere göre ev kirası, yol parası ve temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarında önemli farklılıklar vardır. Ayrıca evli ve çocuklu öğrencilerle bekâr öğrencilere aynı miktar bursun verilmesi, hukuk anlayışıyla bağdaşamaz. Bu durumdaki öğrencilere, öncelikle ek ödenek bağlanması zorunluktur.

Burslar konusunda bir başka eşitsizlik de lisans ve lisans-üstü ayırımı ile yapılmaktadır. Aradaki fark büyük olmamakla birlikte, yine de eşitsizliktir ve düzeltilmesi gerekir.

Yönetmeliğin 21. Maddesi ise adalet ilkesini kökünden sarsacak niteliktedir ve Milli Eğitim Bakanlığı'na sudan nedenlerle döviz kesme, yurda çağırma gibi ceza uygulama yetkisini vermektedir.

Yukarıda kısaca değindiğimiz bazı maddelerinden de anlaşılacağı gibi, bu yönetmelik çağdışı bir nitelik taşımaktadır ve mutlaka olumlu yönde değiştirilmelidir. Öğrenci gençliğin bu yoldaki istekleri haklı ve yerindedir. Anti-demokratik yönetmeliğin değiştirilmesi için kararlı bir mücadele yürütmeliyiz.

HİKMET ESEN

HALK OZANLARINA SELÂM...

HASAN TAHSİN

Türkiye radyolarını dinleyen arkadaşlar, şöyle bir programın adını anımsıyacaklardır: "Türk'üz, türkü söyleriz." Bize göre bu programın adı "Halkız, türkü söyleriz" biçiminde olsaydı, gerçeğe daha uygun düşerdi.

"Türkü"yü yalnız Türk'ler mi söyler? Türkü söylemek, yalnız Türk ulusuna özgü bir iş midir? Sanmıyoruz. Sözcük olarak değişse bile, onun içerdiği anlam, her dilde aynıdır. Çünkü türküler, hangi ırktan, hangi etnik gruptan, hangi ulustan olursa olsun, halkların kandi öz kültür birikimlerinin, maddi yaşam koşullarının ve toplumsal bilinçlerinin ürünüdür. Bugün dünyanın bir bölümünde halklar, sömürüden ebediyen kurtulmuş olmanın, kardeşçe dayanışmanın, bolluğun ve mutluluğun türküsünü söylerken, dünyanın bir başka bölümündeki halklar, emperyalizmin ve kapitalizmin saldırı ve sömürüsünden kurtulmak, kölelik zincirlerini kırarak kendi topraklarında özgür ve bağımsız yaşamak için sürdürülen kavganın türküsünü söylüyorlar. Kavganın, umudun ve inancın türküsünü:

"Beyaz sömürgeciler, Tanrım
İşgal ettiler ata toprağını
Onlar mandalar gibidir
Her gece boklayan yatağını

Beyaz adam toprağımızı kazar
Elinde kanlı bıçak
Bak birgün göreceksin
Güneş kan içinde kalacak"

Afrika halkının emperyalist talana karşı yürüttüğü ulusal kurtuluş savaşının harı içinde doğup biçimlenen bu anonim dizeler, bize göre türkü'nün "has"ıdır, halkın yaratıcı aklının ve duyarlığının en parlak, en yalın, en katıksız örnekleridir.

"OZAN DOLU ANADOLU"

Ülkemize dönelim yine... Osmanlı İmparatorluğu döneminde, feodal toplum düzeninin bir ürünü olarak doğan ve genel olarak mutlu azınlığa hizmet eden "Divan Edebiyatı" karşısında, halkın acılarına, özlemlerine, sevgi ve umutlarına dilmaçlık eden bir başka edebiyat, yani "Halk Edebiyatı" gelişip boy atmıştır. Saray ve çevresindeki bir avuç sömürücünün diline, beğenisine ve dünya görüşüne göre biçimlenen bu ağdalı, soyut, uyuşturucu "tuzu kurular edbiyatı"ndan tamamen bağımsız olarak gelişen ve gerçek halk kaynağından beslenen "Halk Edebiyatı", feodallerin sömürü ve baskısı karşısında sesini yükseltmiş, halkın direnişine sözcülük etmiş, onun çıkarlarını, demokratik özlemlerini dile getirmiş, mesajını -bazan örtülü, bazan açık- ama her zaman iletmiştir. Dikkat edilirse, en büyük, en etkin, adları en çok efsaneleşmiş halk ozanları, İmparatorluk baskılarının yoğunlaştığı, buna karşılık "isyan" ve halk hareketlerinin toplumu sarstığı dönemlerde ortaya çıkmış, kişilikleri ve yapıtları, bu savaşlar içinde yoğrulup biçimlenmiştir. Böylece bu ozanlar, halkın gözünde, gönlünde ve belleğinde, zulme karşı başkaldırının bayrağı ve destan kişileri olmuşlardır. Örneğin Pir Sultan Abdal, Köroğlu, Dadaloğlu gibi nice halk ozanını bugün de dipdiri kılan, onların şiirinin halkçı, savaşçı, evrensel niteliğidir.

"KORKUYORLAR, KORKACAKLAR, KORKSUNLAR"

Dünün egemen sınıfı feodaller, halk türkülerinden nasıl korkuyor idiyseler, bugünün egemen sınıfı burjuvazi de halkın sanatından, türküsünden öyle korkuyor. Faşist tipi 12 Mart rejiminde, türkü söylemek suç sayıldı ülkemizde. İşbirlikçi tekelci burjuvazinin dayattığı askerî yönetim, yalnız günümüzün devrimci sanatçılarına değil, üç yüzyıl önce feodallerin baskı ve sömürüsüne karşı çıkmış halk ozanlarına bile sansür koydu, onların türkülerinin radyolarda çalınıp söylenmesini yasakladı.

Bu korku elbette boşuna değil. Çünkü halkın acıları, özlemleri, halk türkülerinde dile geliyor. Dile gelmekle de kalmıyor, eyleme, kavgaya dönüşüyor. Halkın sömürücülere karşı sınıf kini, bu türkülerle besleniyor, bileniyor. Bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesi gelişip yükseldikçe, türkülerin içeriği daha bir somutlaşıyor, berraklaşıyor, keskinleşiyor. Boş sözcüklerin, doldurma dizelerin, soyut doğa betimlemelerinin yerini somut gerçekler ve katıksız "insan" alıyor. İnsanın emeği ve eylemi alıyor. Türküler artık sınıf düşmanını açık gösteriyor. Dahası da var: Haksızlık karşısında ezikli'k duymanın, çaresiz kalmanın, saç yolup yakınmanın kısır döngüsünü kırarak ışıklı eylem çağrısını getiriyor. Bilinçsiz başkaldırmanın yerini bilinçli savaşa, kişisel yiğitliğin yerini yığınsal kahramanlığa bırakıyor. Kısacası, sömürü çıplaklaştıkça türküler de yalınlaşıyor, topluma ayna tutuyor.

"GELİYORUZ, GELECEĞİZ, YAKINDIR"

Günümüz halk ozanlarının savaşı onur vericidir. Onlar, eski halk edebiyatımızın halkçı, demokratik geleneğinin mirasçıları ve çağdaş devrimci yorumcuları olarak, halkı bilinçlendirme yolunda örnek çabalar gösteriyorlar. Her türlü güçlüğü göğüsleyerek, baskı, zından ve işkenceyi göze alarak, halka hizmet yolunda inançla yürüyorlar. Yapıtları, egemen sınıfların denetimindeki radyo ve televizyonlarda çalınıp okunmasa da, onların türküleri, gerçek sahiplerinin dilinde, halkın gür sesinde dalga dalga yayılıyor. Ruhi Su'ların, Aşık İhsani'lerin, Mahzuni'lerin, Rahmi Saltuk'ların, Fermani'lerin, Hüseyin Çırakman'ların, Nesimi'lerin, Devrimi'lerin, Aşık Şah Turna'ların, Zülfü Livaneli'lerin ve daha nice halk ozanımızın türküleri, işçilerin grevlerinde, yoksul köylülerin toprak mücadelesinde, bütün emekçilerin hak arama savaşında, yurtsever gençliğin antiemperyalist eylemlerinde ve toplumun bütün ilerici kesimlerinde yankılanıyor. Kulaklardan kulaklara, dudaklardan dudaklara iletiliyor.

1960'lardan sonra yurdumuzda yükselen sınıf savaşına paralel bir biçimde büyüyen ve her geçen gün kafileye yeni katılan omuzdaşlarla daha da güçlenen saz ozanları kervanı, halkımızla kol-kola, bağımsızlık ve demokrasi cephesinde ilerliyor.

Selâm olsun sazını-sözünü halkın kurtuluş savaşında silah gibi kullanan ozanlara....

* * *

seçmeler

YÜRÜDÜ...

Dün gece düşümde gördüm dostlarım,
Türk milleti birdenbire yürüdü.
Kimi eşeğini, kimi kazını
Tepe bayır süre süre yürüdü.

●

Kiminin sırtında baltası çulu,
Kiminin dağlara çevrili yolu,
Samsun'lu, İzmir'li tüm Anadolu
Bölge bölge, sıra sıra yürüdü.

●

Kiminin sıkılmış nasırlı eli,
Kiminin kimine dayalı beli,
Urfa'dan, Ağrı'dan bir insan seli
Kaya kaya, dere dere yürüdü.

●

Kimisi yaşlıca, kimisi ergen,
Kimi dev yapılı, kimisi girgen,
Kimisi uyy babo, elinde dirgen,
Bıyığını bura bura yürüdü.

●

Tok davul sesleri güm dedi yeryer
İşçi, köylü, gençlik, esnaf, subaylar
Herkesin ağzında yeni bir haber
Birbirine vere vere yürüdü.

●

Kimisi sarılmış çıplak bir taya,
Kimisi göksünü eylemiş kaya,
Koca millet bir aydınlık bulmaya
Karanlığa vura vura yürüdü.

Âşık İhsani

her sayı bir yayın

1961 Anayasasının sağladığı sınırlı demokratik haklar ortamında, çeşitli halk kesimleri yanı sıra öğretmenler de örgütlenme yolunda ileri adımlar attılar. Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) bu ortamda kuruldu. Öğretmenlere grev hakkı tanınmamıştı. Ama yine de dernekçilikten sendikalaşma aşamasına geçilmesine yol açtığı için, bu gelişme ileri bir adım sayılmıştı. Öğretmenler, mücadele içinde grev haklarını da söke söke alacaklardı. Fakat 1961 Anayasasının can düşmanı gerici güçler, burjuva demokrasisinin sınırları içinde kalmadılar. Halkın her kesiminde yükselen mücadelesini bastırmak için 12 Mart tipi faşist rejime gittiler. İşçi sınıfının, yurtsever gençliğin ve bütün ilerici güçlerin legal örgütlerini kapattılar. Anayasada iki kez yaptıkları değişikliklerle de sınırlı demokratik hakları iyice budayıp kuşa çevirdiler. Böylece öğretmenlere tanınan "grevsiz" sendika kurma hakkı da geri alındı, öğretmenlerin güçlü ekonomik örgütü TÖS kapatıldı.

Öğretmenler bu baskılar karşısında savaşı bırakmadılar. Günün koşullarının el verdiği ölçüler içinde yeni örgütlenme biçimleri buldular. Böylece, kısa adıyla "TÖB-DER" olarak bilinen "Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği" ni oluşturdular. Dernek, en ağır baskılara göğüs gererek öğretmen yığınının en geniş bölümünü tek çatı altında birleştirmeği başardı. Bu başarı, sömürücülerin gözünü korkuttu. TÖB-DER'i bölmek, parçalamak için binbir tertip içine girdiler. Bunu başaramıyınca da örgütün Şubat ayında "Faşizmi ve pahalılığı protesto" için yurt çapında düzenlediği eylemleri fırsat bilerek açık saldırıya geçtiler.

İşte bu sayıda sözünü edeceğimiz bülten, yukarıda kısaca tanıtmaya çalıştığımız TÖB-DER'in 15 günlük yayın organıdır.

TÖB-DER Bülteni, üç yıldan beri aralıksız çıkıyor. Son gelen 92. sayısı (1 Mart 1975) bütünüyle, örgütün 67 ilde düzenlediği toplantılara ve bu toplantılarda çıkarılan olaylara ayrılmış. Bu sayının bir başka özelliği de belgesel bir nitelik taşıması. Şube yöneticilerinin olaylar sırasında dakikası dakikasına saptadıkları gelişmeler, raporlar halinde yayımlanmış. Ayrıca basında bu konuda çıkmış başlıca haber ve makaleler "yorumsuz" olarak aktarılmış. Olaylardan sonra TÖB-DER Genel Merkezine yurt içinden ve dışından gönderilen dayanışma telgraflarına da yer verilmiş. Bu arada, açtıkları iftira kampanyasıyla yurttaşları TÖB-DER'e karşı kışkırtan "Tercüman" gazetesi sorumluları ve Ahmet Kabaklı'nın mahkemeye verildiği de Bültende açıklanıyor.

Öğretmenlere karşı girişilen saldırıları konu alan "Başyazı"da ise egemen sınıfların asıl korkusunun "kitlelerin yoğun bir uyanma ve bilinçlenme sürecine girmiş olması"ndan doğduğu belirtilmekte ve yazı, şu cümlelerle sona ermektedir:

"Son olaylar, kimlerin neleri planlamakta olduğunu, bunun boyutlarının nerelere varabileceğini ortaya koymuştur.

Bilinmelidir ki, tertipler, saldırılar, cinayetler geniş boyutlarda planlamakta, tüm ilerici, demokratik güçleri ve kurumları hedef almaktadır. Ortada bir demokrasi söz konusudur. Ya sonuna kadar demokrasiye sahip çıkmak, bunun mücadelesini vermek, ya da meydanı egemen çevrelere ve onların maşaları olan gözü dönmüş canilere terketmek... TÖB-DER birinciyi sonuna kadar sürdürecektir. Özgürlük mücadelesi, artık öğretmenler ve tüm ilerici aydınlar için bir yaşam sorununa dönüşmüştür."

İTÖF YÖNETİCİLERİNİN GEZİSİ

4 gün süren gezi sırasında Birmingham, Manchester, Sheffield, Newcastle, Leeds, Loughborough ve Leicester'de toplantılar yapıldı

İTÖF Yönetim Kurulu üyeleri, derneklerimizle daha yakın ilişkiler kurmak, çalışmalarını derneklerdeki arkadaşlarımıza duyurmak, onların eleştirilerini dinlemek ve ilk sayısı çıkan "Öğrenci Gençlik" gazetesini arkadaşlara iletmek amacıyla 9 Mart 1975 günü başlıyan 4 günlük bir geziye çıktı.

İlk olarak, Birmingham'a giden İTÖF yetkilileri, dernek temsilcileri ile görüştü, derneğin çalışmaları hakkında bilgi aldı. Çeşitli konulardaki konuşmalardan sonra Aston Derneği temsilcileri ile bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda arkadaşlar, İTÖF'ün derneklerle olan ilişkisinin daha sağlamlaştırılmasını ve kitledeki potansiyelin daha iyi değerlendirilmesini önerdiler. Buradan Manchester'e geçildi. Samimi ve anlayışlı bir hava içinde geçen toplantıda, İTÖF'ün daha önce önerdiği "Amerikan Yardımı" konulu seminerin, zaman darlığı nedeniyle düzenlenemediği belirtildi. Dernek temsilcileri, İTÖF'ün ileri bir tarihte yapılmak üzere başka bir seminer önerisini olumlu karşıladılar. İTÖF'ün son Genel Kurul Toplantısında oybirliği ile katılma kararı aldığı Uluslararası Öğrenci Birliği (IUS) konusunda arkadaşlara aydınlatıcı bilgi verildi. Çeşitli konuların tartışıldığı toplantı sonunda, bu nitelikteki gezilerin ve dernek başkanları toplantılarının önemi ve yararı üzerinde duruldu.

Daha sonra Sheffield'e gidildi. Sheffield Derneği yöneticileri Nisan ayı sonunda bir Kültür Gecesi düzenlemek düşüncesinde olduklarını belirttiler ve İTÖF'ün bu geceye bir folklor ekibi ve fotoğraf sergisi ile katılmasını istediler.

Sheffield'den Newcastle'a geçen İTÖF temsilcileri, dernek üyeleriyle geniş bir sohbet toplantısı düzenlediler. Buradan Leeds'e geçildi ve Leeds Derneğinin Genel Kurulu'na katılındı. Çok olumlu bir hava içinde geçen Genel Kurul'da İTÖF Başkanı da bir konuşma yaptı.

Daha sonra Loughborough ve Leicester'e uğrayan İTÖF görevlileri, buradaki arkadaşlarla da söyleşi toplantısı düzenledi.

İTÖF BAŞKANININ GAZETEMİZE DEMECİ

İTÖF Yönetim Kurulunun yaptığı gezi ile ilgili olarak İTÖF Başkanı, izlenimlerini gazetemize şöyle açıklamıştır:

"Gezdiğimiz yerlerde bizleri en çok sevindiren nokta, öğrenci arkadaşların anti-faşist, anti-emperyalist bir platformda birleşmiş olmalarıydı. Federasyonumuzun da üyesi bulunduğu İngiltere Barış ve Özgürlük Komitesi'nin düzenlediği 15 Mart anti-faşist toplantısına Londra dışından çok sayıda arkadaşın katılması da bu gözlemimizi doğrular niteliktedir. Gezi ayrıca, derneklerle olan ilişkilerimizin daha da güçlenip gelişmesine yardımcı oldu. Gezi süresince İTÖF yöneticilerinin çalışmalarına yardımcı olan arkadaşlara teşekkür ederim".

DURUM

(Başı 1.de)

potansiyel vardır. Ayrıca, küçümsenmiyecek bir deney birikimi, doğru çizgide örgütler ve deneyli kadrolar, yönetmenler vardır. Varolan bütün bu olanaklardan yararlanmak, gençliğin örgütlenme ve bilinçlenme düzeyini yükseltmek, onu işçi sınıfının daha güçlü ve etkin bir omuzdaşı haline getirmek, günün sorunudur.

Bu konuda en büyük görev, onun örgütlerine düşüyor. İTÖF, İngiltere'de okuyan öğrenci gençliğin demokratik bir yığın örgütü olarak bu sorumluluğun bilincindedir. Federasyonumuz bu inançla Avrupa Barış ve Özgürlük Komitesi içinde yeralmıştır. Gerek Avrupa'da, gerekse Türkiye'de aynı amaçları paylaşan başka örgütlerle de daha yakın işbirliğine, güçbirliğine hazırız. İnanıyoruz ki, halkımızı kesin kurtuluşa ve zafere ulaştıracak yol, bütün devrimci güçler arasında sağlanacak böylesi bir omuzdaşlıktan geçiyor.

Bülent Ecevit Londra'da

(Başı 1.de)

bunun üzerine konuyu değiştirdi ve yine Kıbrıs'tan söz etmeye koyuldu. Geri düzeydeki dinleyicilerin şoven, milliyetçi duygularını okşayarak alkış toplamaya çalıştı. Dinleyicileri Rumlara ve Yunanlı'lara karşı kışkırttı. Kıbrıs Türk Cemiyeti çevresinden bazı kişilerin "Kahrolsun Rumlar" diye bağırmalarına ses çıkarmayan Ecevit, "Kahrolsun Amerika" diye bağıran işçi ve öğrencileri susturmaya kalkıştı. Sonra da sinirli bir şekilde elini kürsüye vurarak "Hiç kimse kahrolmasın, biz kimseyi kahretmek istemiyoruz!"dedi.

Ecevit konuşmasında, yurttaki faşizan baskılardan, açık faşizme doğru tezgahlanan oyunlardan, her gün bir yurtseverin kanına girilmesinden, komando baskınlarından, Milliyetçi Cephe'den hiç söz etmedi. İngiltere'de çalışan ve okuyan Türkiye'li yurttaşlarımızın sorunlarına da tek kelimeyle dokunmadı. Yalnız Kıbrıs edebiyatı yapmakla yetindi.

Ecevit'in bu tutumu, İngiltere'deki ilerici güçler arasında tepki ile karşılandı.

Bütün Avrupa'da

(Başı 1.de)

ler. Anti-faşist mücadelede ilerici güçlerin birliğinin önemini vurguladılar. Kıbrıs'lı ilericiler de kukla Denktaş yönetiminin halka kan kusturan zorbalıklarını, faşizan baskılarını anlattılar ve Kıbrıs'lı ilericilerin mücadelesinin Türkiye'deki mücadele ile sıkı sıkıya bağlı bulunduğunu belirttiler.

İTÖF Başkanı, toplantıda yaptığı konuşmada, özellikle öğrenci gençliğe yöneltilen saldırılar üzerinde durdu ve egemen güçlerin, doğru çizgideki gençlik hareketlerinden duyduğu korku ve tedirginliği dile getirdi.

Kültür Programı

Toplantının ikinci bölümünde anti-faşist bir kültür programı sunuldu. Programa İngiltere Türkiyeli Kadınlar Birliği Korosu ve Türk Güzel Sanatlar Derneği halk oyunları ekibinden başka Şili'li ve İspanyol ozanlar da katıldı. Tam bir enternasyonel kardeşlik ve coşkunluk içinde, bütün dünyada faşizme karşı savaşan halkların mücadele türküleri söylendi.

Toplantı "Bağımsız Türkiye", "Bağımsız Kıbrıs", "Kahrolsun Faşizm" haykırışlarıyla sona ererken, bütün arkadaşlar faşizme karşı eylem birliğinin somut bir örneğini İngiltere'de gerçekleştirmiş olmanın kıvancını paylaşıyorlardı.

İBÖK, Ülman'la Görüştü

(Başı 1.de)

CHP'yi de hedef alan faşizmin saldırılarına karşı bütün ilerici güçlerin birliği üzerinde önemle durdular ve CHP Genel Başkanının güç birliğini reddeden son konuşmalarını eleştirdiler.

İTÖF'ÜN İSTEKLERİ

Görüşmeye katılan İTÖF temsilcisi, ayrıca yurt dışında okuyan Türkiyeli öğrencilerin çeşitli sorunlarını dile getirdi. Özellikle yabancı ülkelere burslu öğrenci gönderilmesine ilişkin yeni uygulama üzerinde duruldu. Bilindiği gibi, yurt-dışı öğrenim bursları için bu yıl bir sınav açılmamış ve merkezî sistemde belirli bir puanın üzerinde not alan öğrencilere, resmî kurumlar keyfi olarak burs verme yoluna gitmişlerdir. Bu yüzden burslu öğrenci sayısında önemli bir azalma olmuş, buna karşılık özel dövizli öğrencilere konan sınırlamalar kaldırılarak, yurt dışında çocuklarını özel olarak okutma olanaklarına sahip varlıklı kişilere bu kapı ardına kadar açılmıştır. İTÖF, eşitlik ve demokrasi kurallarına aykırı olan bu yeni uygulamanın karşısındadır.

Görüşme sırasında ikinci olarak, yurt dışında okuyan öğrencilerle ilgili Yönetmeliğin anti-demokratik yönleri üzerinde duruldu. İTÖF'ün bu konudaki çalışmaları anlatıldı.

Prof. Ülman, bu uygulamalardan haberli olmadıklarını bildirdi ve Türkiye'ye döndüğünde bu konularla ilgileneceğini söyledi.

DERNEKLERİMİZDEN HABERLER

Londra

● 141, 142, 146

Princeton College Türk Öğrenci Derneği'nde 3 Mart 1975 günü T.C.K.'nun 141, 142 ve 146. Maddelerini konu edinen bir seminer düzenlendi.

Seminerde bu faşist maddelerin tarihçesi, Türkiye'deki uygulamalardan örnekler verilerek anlatıldı ve yurdumuzdaki sınıfsal bilinçlenmeye paralel olarak dört kez değiştirilip ağırlaştırıldığı açıklandı.

Özellikle 12 Mart'tan sonra her türlü ilerici düşüncenin bu maddelere dayanılarak ezilmek istendiğini hatırlatan konuşmacı, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin de aynı kökenden kaynaklandığını belirtti.

Seminer, dinleyicilerin soru ve katkılarıyla sona erdi.

● City'de Örnek Girişim

City Üniversitesi Türk Öğrenci Derneği, Rum öğrencilerle birlikte Öğrenci Birliği toplantısına Kıbrıs konusunda ortak bir önerge sundu. Kıbrıs'ın bağımsızlık ve toprak bütünlüğünün korunmasını ve Türkiye Cumhuriyetince de imzalanan Birleşmiş Milletler kararlarına uyulmasını isteyen önerge, İngiliz öğrenciler tarafından da çok olumlu karşılandı ve oybirliği ile kabul edildi.

Bu önergenin kabulü, Kıbrıs sorununa barışçı yollarla ve görüşmelerle sürekli bir çözüm bulmanın mümkün olduğunu bir kez daha gösterdi.

● LSE'de Türk-Yunan Dayanışması

London School of Economics Türk Öğrenci Derneği, Hellenic Society-nin çağrısına uyarak, bu örgütün Türkiye üzerine düzenlediği toplantıya bir konuşmacı göndermiştir. Arkadaşımız, Yunanlı öğrencilere Türkiye'nin son 50 yıllık sosyo-ekonomik tarihini anlatmış ve siyasal gelişmeler konusunda bilgi vermiştir. İlgi ile izlenen toplantıda, Yunanlı öğrencilerin özellikle Türkiye'deki son gelişmelerle ilgili soruları da cevaplandırılmış ve Türkiyeli öğrencilerin, halkların kardeşliğinden yana olduğu belirtilmiştir.

LSE Türk Öğrenci Derneği, daha önce de Kasım 1974'te Yunanistanda yapılan seçimlerden hemen sonra Hellenic Society'den bir konuşmacıya "Yunanistan'ın Siyasal Durumu ve Seçim Sonuçları" üzerine bir konferans verdirmiş ve iki komşu ülke öğrencilerinin yakınlaşmasına katkıda bulunmuştu. Son toplantı, bu yakınlaşmanın daha da pekişmesinde olumlu bir adım olmuştur.

Sussex

● "Uluslararası Hafta"

Sussex Üniversitesi Öğrenci Birliği, 11-15 Mart 1975 günlerinde bir "Uluslararası Hafta" düzenledi. Sussex Üniversitesi Türk Öğrenci Örgütü, bu haftaya turistik eşya sergisi, filmler ve folklor ekibiyle katıldı. Halk oyunlarımız, İngiliz öğrencilerinin büyük ilgisini topladı. Ayrıca İngiltere'deki Türkiyeli Kadınlar Birliği halk türküleri korosu da 14 Mart Perşembe günü düzenlenen geceye katıldı.

"Uluslararası Hafta" süresince örnek bir çalışma gösteren Sussex Üniversitesi Türk Öğrenci Örgütü'ne bundan sonraki eylemlerinde de başarılar dileriz.

Loughborough

● Faşizm Anlatıldı

17 Mart 1975 gecesi Loughborough Türk Öğrenci Derneği, "Faşizm" konulu bir seminer düzenledi. Faşizm'in çeşitli yönlerinin ele alındığı bu toplantıda özellikle halk düşmanı karakteri vurgulandı ve İ T Ö F bünyesinde böyle bir görüşe platform tanınmıyacağı belirtildi.

● Aşure Gecesi

LTÖD, 19 Mart 1975 günü bir "Aşure Gecesi" düzenledi. Başarılı geçen bu gecede, arkadaşlar halk türküleri söylediler, dünyada ve Türkiye'deki son gelişmeleri söyleşi havası içinde tartıştılar.

Birmingham

● Ortak Pazar Semineri

Birmingham Türk Öğrenci Derneği, Ortak Pazar konulu bir seminer düzenledi. Konunun bütün yönleriyle tartışıldığı seminerde, özellikle Katma Protokol üzerinde duruldu ve bu anlaşmanın sanayimizi nasıl dışa bağımlı duruma getirdiği somut örneklerle açıklandı. Seminerde ayrıca, Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun, kendi pazarlarını genişletmek için Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde oynadığı oyunlar ve uyguladığı yöntemler eleştirildi.

● Dönem Sonu Şenliği

Birmingham Derneğimiz, 21 Mart 1975 gecesi bir "Dönem Sonu Şenliği" düzenledi. Geniş bir öğrenci kitlesinin katıldığı gecede çeşitli eğlenceler ve kültür programları sunuldu. Slayt'lar gösterildi, türküler söylendi ve halk oyunları ekibi başarılı gösteriler yaptı.

Mutlu Bir Evlilik

İTÖF'ün eski Başkanlarından

Adnan BUCAK

ile

Şule ERTEN

arkadaşlarımız 29 Mart 1975 günü Londra'da hayatlarını birleştirmişlerdir.

Genç evlileri kutlar, mutlu yaşantılar dileriz.